

Počet bodov:

Kód žiaka:

Opravoval:

Kontroloval:

Ukážka 1 Začiatky hľadania (Kolektív autorov: úryvok)

Večer 25. septembra sa ozvalo volanie Martina Pinzóna z mostíka Pinty, že zazrel zem. Flotila rýchlo zmenila kurz a zamierila naznačeným smerom. No vo svetle zapadajúceho slnka nebolo vidno nič, iba neporušený horizont. Sklamanie mužstva sa pomaly menilo v hnev a v otvorenú rebéliu. Pinzónovci navrhovali vzbúrencov bez meškania obesit' na stážeň. Kolumbus bol však ochotný na celú záležitosť zabudnúť s podmienkou, že lode budú pokračovať v plavbe niekoľko dní. Uvedomiac si, že u Pinzónovcov by im to tak ľahko neprešlo, prijali vzbúrenci Kolumbovu ponuku.

7. októbra, riadiac sa uvážlivo smerom, odkiaľ prileteli vtáky, zmenil admirál kurz na juhozápad. O niekoľko dní sa pri lodiach objavili kusy dreva a trstiny unášané morom. **Teraz už zem nemohla byť ďaleko!** 11. októbra krátko pred polnocou sa Kolumbus nazdával, že v diaľke videl nejasný záblesk ohňa. No iba jeden člen posádky, ktorá bola v tom čase na palube Santa Marie, s ním súhlasil. Ale hneď na svitaní zahrnel z paluby Pinty výstrel z dela – dohovorený signál, že zazreli zem.

Pre Kolumba to **bola najväčšia** chvíľa v **živote**. Konečne sa dočkal odmeny za vytrvalosť. Jeho dávne sny sa splnili – plavil sa na západ a dosiahol Áziu. Nevedel a nikdy sa ani nedozvedel, že od Orientu ho delí svetadiel a ďalší oceán.

1. Označ možnosť s údajom, ktorý sa v texte vyskytuje:

- A. Kolumbus chcel námorníkov, ktorých hnev prerástol do rebélie, obesit'.
- B. Kolumbus dosiahol splnenie svojho sna, pretože mal pevnú vôľu a nevzdával sa.
- C. Kolumbovi sa napokon predsa len podarilo doplávať do Ázie.
- D. Kolumbovi sa nikdy nepodarilo dosiahnuť splnenie svojho sna.

2. Vyber možnosť, v ktorej je správne určený dátum, kedy námorníci z Pinty zazreli zem:

- A. 25. septembra
- B. 11. októbra
- C. 7. októbra
- D. 12. októbra

3. V ktorej možnosti je správne uvedené, prečo zahrnel výstrel z dela jednej z Kolumbových lodí:

- A. námorníci tým chceli dať najavo svoju nespokojnosť,
- B. takýmto spôsobom chceli zastrašiť vzbúrencov,
- C. loď tým oznámila zmenu kurzu,
- D. informovali posádku druhej lode, že zazreli zem.

4. Urč zvýraznenú vetu podľa obsahu v ukážke 1:

.....

5. Nájdi v prvom odseku ukážky 1 antonymá a vypíš ich:

.....

6. Urč gramatické kategórie podstatných mien z ukážky 1:

na **svitaní** .....

výstrel .....

pred **polnocou** .....

TEXT POKRAČUJE NA DRUHEJ STRANE

7. Označ možnosť, v ktorej sú správne určené gramatické kategórie slovesa **navrhovali**:

- A. 2. osoba, plurál, minulý čas   C. 1. osoba, plurál, minulý čas
B. 2. osoba, plurál, prítomný čas   D. 3. osoba, plurál, minulý čas

8. Vyber možnosť, v ktorej sú správne určené podčiarknuté slovné druhy v poradí za sebou v prvej vete posledného odseku ukážky 1:

- A. predložka, prídavné meno, sloveso, podstatné meno
B. predložka, sloveso, prídavné meno, podstatné meno
C. príslovka, sloveso, prídavné meno, podstatné meno
D. predložka, sloveso, podstatné meno, prídavné meno

9. Napíš v abecednom poradí:

Malacky, Trnava, Bytča, Modra, Prešov, Trenčín, Makov, Medveďov, Michalovce, Michalány

.....

.....

10. V ktorej možnosti majú slová rovnaký počet slabík?

- A. ľad, hlad, hľba, stôl
B. jednotvárny, starosta, potrebné, zaľúbený
C. povyklaďať, priamočiary, čarodejník, zmilovanie
D. masívny, zmúdriet', postŕhať, blankytný

11. Ktoré písmená doplníš do slov: dlá_ka, vl_ko, pro_ba, hru_ka?

- A. š, h, z, d   B. ž, ch, s, d   C. š, ch, z, t   D. ž, h, s, d

12. Ktorá možnosť nie je pranostikou?

- A. Studený máj – v stodole raj.   C. Na svätého Jána otvára sa letu brána.
B. Na Prokopa zmokne každá kopa.   D. Dostal sa z dažďa pod odkvap.

13. Doplni i/í, y/ý:

V modernom b__te, nabrúsená p__la, v__jem veniec, z__vať prázdnotou,
prep__chnutá lopta, v__siaca lampa, čestné v__ťazstvo, veselá r__movačka

14. Vypíš z priamej reči uvádzaciu vetu: „Utekaj,“ hnevala sa mamka, „prídeš neskoro!“

.....

Ukážka 2 (M. Lasica – Rodinné zázemie)

*Moja dcéra Janka
mala rada Janka,
keď sa brali, tak im na to
požičala banka.*

*Janka s Jankom žijú
ako v nebíčku
a ja mám na krku pôžičku.*

15. Ktoré tvrdenie o ukážke 2 je pravdivé?

- A. Je to umelecký text a poézia.   C. Je to umelecký text a próza.
B. Je to vecný text a poézia.   D. Je to vecný text a próza.

16. Pomenuj podčiarknutý umelecký prostriedok v ukážke 2:

.....

17. Vypíš z ukážky 2 jedno slovo so slabikotvornou spoluhláskou: .....

18. Zvuková zhoda slabík na konci veršov sa nazýva: .....